

sebnost taka, ki še nikoli v zemlji izžala ni. Znano nam je pa tudi, da je skoraj v vsaki zemlji kolikor toliko mišice, v nekateri več, v drugi manj; zatega voljo bi znale biti mertvaške kosti iz nekaterih pokopališč bolj strupene, kakor iz drugih. Da! jez bi nobenemu merzličnemu ne svetoval na pokopališče iti mertvaški kosti glodat ali njih prah grudit; zakaj meni se nikakor nedolžne ne zdijo. In na to so še precej ostudne; in zmirom je bolj varno, ako je treba mišico iz apoteke zapisati; se saj vé, kaj in koliko se je dobí, in bolniku dá brez nevarnosti. (Dal. pr.)

Boji in igre mravelj.

Če tudi med mravljinici neka ljubezen in složnost bivata, se vendarle jamejo preganjati, kadar se jih v enem mravljišču odveč zaredí; pa niso kervoločni in ne prežijo razkačeni kot drugi merčesi na protivnike svoje; marveč se iz mravljišča povzdignejo in zgrabijo pod milim nebom kakor trume pravih vojakov.

Lahkorožniki so vsi od konca do kraja. Čeljust, tenek žalec, in rudečkast strup so jim vse bojno orodje. Le mravlje delavke, nič bojzljive, se na borišče podajo. Manjih nikakor ni strah pred večimi; obesijo se namreč ali na-nje ali jih pa po vojaško obstopijo in nemudoma overajo, se v beg podati. Zlo hrabri so mravljinici in kar nič bojzljivi; čudovito je pa, da rajši glavice in nožice zgubé kakor vojsko. Obe stranki se napadete neprevidoma in davite se hudo. Če je nadlegovana stranka slabejša, berž mnogo zaveznikov v pomoč dobí.

Ako hočeš, dragi bravec, mravljinca vojake viditi, se napoti v gojzd ali gaj; tamkaj je njih bojišče, in vidil boš, kako se tamnorudeče mravlje z mravljami različnih gnjezd bojujejo in velikokrat druge memo popotne kerdela merčesov na vso moč po šegi nekdanjih vitezov klatežev napadejo. Nekterikrat se bližajo trume dveh naselitev ena drugi tako mnogobrojne, da večkrat pot, ki je po sto korakov dolga, štiri čevlje na široko pokrijejo in se potem napadejo. Da bi jih sužnost ne doletela, se hrabro mérijo in odbijajo. Na tisuč in tisuč se jih kolje, pa le po dve in dve; po zmagi pa podé zmagovavci užugane v svoj luknjičasti zemeljski tabor. Navadno se boj med dvema in dvema uname, kar sem že prej rekel, ki se po malem sprejemate. Pa ne le na ti ali uni strani se tako godí, ampak na vseh. Kako živo, zgrabivši se, je vse od konca do kraja, dragi bravec, ti dopovedati nisem v stanu, da-siravno sem jaz sam boje teh majhnih pa tako zelo hrabrih živalic pred nedavnim gledal in občudoval, ki so me resno v serce ganili.

Rekel sem že, da orožje mravelj je tudi rudečkast strup. Res je, da se mravlje zdaj pa zdaj z onim strupom škropé, potem pa v prahu se valjaje dolgo med saboj koljejo, dokler tretja na pomoč ne pride in zmago gotovo stori; nekterikrat se jih pa več pridruži in si nožice tako zapletejo, da se jih sčasoma večkrat deset skupaj ruje in toto se godí do večera. Ko namreč zadnji žarki rumenega solnca izza gore blišče in se ponočna tihota že bliža, se trume obeh strank malo po malo v svoje prebivališča vernejo, mertve in ranjene temni noči prepusté, ujete pa obstopijo in s saboj tirajo. Ko se hitro drugi dan zazori, planejo zopet kerdela združene izpred in izzad od vseh strani na bojišče, se pričnejo serditi in silno hudo boriti; pa če tudi tako razkačene, vendar-le umejo ločiti prijatle od sovražnikov. Nadlegovaš na bojevališču mravljinčka, mu ni mar za to; naprej se hití bojevati in je še le kaj uren. Vsikdar, ko jeden proti drugemu dirjata, imata široko od-perte čeljusti, se le malokdaj ž njimi poprimeta, in ako to storita, se berzo popustita, potlej objameta, milujeta in poprijaznita, se vé da samo tadaj, kadar sta taistega zarodka; sovražnika se bojujeta in obnašata vse drugače. Med bitvijo odpeljejo eni v sužnost s seboj vse, kar zmagi zapade,

drugi pa pridni ostanejo pri bitvi in še drugi se razidejo po logu hrane iskat.

Zopet drugačni so boji temnorudečih mravelj s kervorudečimi, ktere v male čete razdeljene pa dobro vredjene blizo svojega kupa une pričakujejo in vsakega sovražnikov posamesno napadejo, kakor hitro se jim preblizo upa. Toti boj je kaj mičen in čudapoln. Obe stranki se želite napasti neprevidno. Se bližajo temnorudeči sovražniki s silo, si pošljejo kervorudeči hitro hitro po domá ostale, kateri v velikih četah zdajci na pomoč prihité, sovražnika obsujejo in se potem ž njim mérijo, da je kaj! Toto je viditi cele tedne v eno mer vsaki dan med mravljiščama, ki ste precej daleč eno od drugega, če ste le v eni zagraji in ako mravljinčev cestice v nasprotno krajino peljejo.

Vidili smo doslej, kakošni so mravelj boji in kako junaško se vedejo one v taistih. Zdaj Vam naj pa še povem od iger kaj, ki so tudi mične in zabavne. Kadar izza goré prisije zlatorumeno solnce in žarke svoje skozi košato drevje v mravljišče upre, se na svitlo pokažejo njega prebivavci in naglo vse mergolí ter kupoma jih je nad pohištvo. Zdaj se prične radovanje. Spopadete in zgrabite se dve in dve mravlji iz norčije s kleščami ali čeljustmi za vrat, za glavo, za noge vzdigovaje se. Terkate si glavo ob glavo, spodnašate si noge. Prav priljudno in živo se zadržite in jako radujete. Od prevelike radosti se nosite in poljubujete. Ne znate si kaj od veselja: z nogami se prijemate utikaje si glavo med perve noge in povzdigujete prvi konec života navpik. Druge se igrajo kot psički, ki se tudi navpik povzdigujejo, urno zabračajo in mečejo, kakor da bi se gristi hotle.

Tako se bojujejo in igrajo mravlje. Ne vem, ali je kaj dosti naših bravecov to že kterikrat gledalo? L. G.

En dan v Karlovcu.

O Hervatih se dan današnji mnogo govori. Eni jih hvalijo, drugi jih grajajo. Bližnji sosed njihov biti, pa jih nikdar ne obiskati, ne bi prav bilo. Tako sem si jez mislil in te svoje misli nekim prijatlom svojim razodel. Tudi oni so bili enakih misel, zato smo se berzo zastopili in kakor hitro nam je čas pripustil se na pot vzdignili.

Kmalí smo bili preko Kolpe na hervatski zemlji. Moj prijatelj nas je povabil k svoji kumi S., ker smo bili vsi prav gostoljubno sprejeti, lepo postreženi. Hvala Bogu! — je rekel naš kučegazda, bil je Kranjec po rodu — mi na Hervaškem smo dobili skoraj vse nekdanje stare naše pravice nazaj, in če je Božja volja, bo kmali vse boljše pri nas. Naš kotar (Bezirk) Bosiljevački je stal vlado prešla leta po 16.000 — 18.000 gold., zdaj po novem ustavu bo koštal samo kake 3 — 4000 gold. Ker se bodo deržavni stroški toliko zmanjšali, se bodo tudi davki počasi znižali, in mi bomo še srečne čase doživeli, kakor se kaže. Kako pa pri vas na Kranjskem? Pri vas je še vse pri starem? Bog zná, je rekel, ali se bo tudi pri vas na Kranjskem kadaj kaj na boljše obrnilo. Pri nas se piše iz kancelij že vse v našem jeziku, zakaj se ne bi to zgodilo tudi pri vas? H čemu toliki razloček med vami in nami; saj smo vsi enega cesarja, vsi enega Boga! — Nato sem mu jaz rekel, da se nadjamo tudi mi takih preuredb, ktere so Hervatom že podeljene, ker presv. cesar je zaterdil, da je resnična želja njegova vso Avstrijo tako poravnati in preustrojiti, da bomo imeli vsi enake pravice, vsi enake dolžnosti. Zakaj bi mi imeli še dalje po 20—30 uradnikov, za to, kar bi lahko 5 ali 10 uradnikov opravilo, kakor pred letom 1848. — Še malo smo se pogovorili, zapeli „otok bleški“ in se serčno poslovili od prijaznega kučegazda.

Ker nismo mojega dobrega prijatla g. L. .... a domá našli, smo se kar naprej odpeljali po gladki Luizini cesti proti Karlovcu, kamor smo zvečer dospeli. Drugo jutro sta nas zarano obiskala dva znanca, gosp. T. Karlovčan, in